

Populaire samenvatting maatschappelijke bijeenkomsten

Buren

In april (2021) hebben we vier themasessies georganiseerd met maatschappelijke organisaties en belangenverenigingen over de eerste ideeën en richtingen voor de omgevingsvisie. In deze samenvatting staat de hoofdlijn van de uitkomsten van deze bijeenkomsten.

Economie landelijk gebied

Recreatie

Door veel deelnemers wordt aangegeven dat het aanwijzen van recreatieve ontwikkelgebieden een goed idee is, maar het moet niet zo zijn dat er buiten deze gebieden geen mogelijkheid is voor recreatieve ontwikkelingen. In het buitengebied is er alleen ruimte voor kleinschalige recreatieve activiteiten. In een recreatiegebied zou volgens de stakeholders meerdere activiteiten aangeboden moeten worden, voor verschillende doelgroepen.

De meeste stakeholders geven aan dat recreatie en natuur prima samen kunnen gaan, maar dat er wel gewaakt moet worden dat er in bepaalde natuurgebieden voldoende rust is voor broedvogels. In de natuurgebieden waar gerecreëerd kan worden is goede voorlichting nodig, zodat mensen weten hoe zij zich moeten gedragen in een gebied.

“Als een recreatiepark in de uitwaarde zorgt voor een kwaliteit impuls en geen afbreuk doet aan het landschap hoeft het geen belemmering te zijn.”

“De recreatie zal toegespitst moeten worden op de identiteit van de regio namelijk, water, cultuur, streekproducten en gastvrijheid.”

“Recreatieve voorzieningen kunnen versterkt worden door deze onderling beter met elkaar te verbinden.”

Landbouw

Een deel van alle stakeholders ziet graag enkele duidelijke doorgroeigebieden voor niet grondgebonden teelten. Dat geeft helderheid aan agrarische bedrijven, maar ook voor inwoners. Ook zien veel stakeholders graag een betere integratie tussen landbouw en landschap. Dat kan door bij groei ook te investeren in milieu of landschappelijke inpassing. Tegelijk geeft de landbouwsector aan dat ze grond nodig hebben om door te kunnen groeien. De oeverwallen en stroomruggen hebben een bijzonder vruchtbare grond, die geschikt is voor zowel fruit als laanboomteelt. Deelnemers vinden dat daar wel ruimte voor moet blijven.

Andere deelnemers van de workshops maken zich echter zorgen over de landbouwactiviteiten die een negatieve impact hebben op het landschap. Naast de negatieve impact die de kwekerijen op de ecologie hebben, vinden de deelnemers ook dat grootschalige percelen niet passen in het beeld van de oeverwallen. Ook over het ruimtegebruik in de uiterwaarden maken deelnemers zich zorgen, omdat er nu soms intensieve landbouw plaats vindt. Ook zal er meer aandacht moeten komen voor de waterbeschikbaarheid, omdat fruitkwekerijen soms grote hoeveelheden water nodig hebben, die er niet altijd zijn.

“We willen liever geen postzegels waar iets wel of niet mag, dat is niet haalbaar. De landbouw krijgt al teveel regels over zich heen.”

“De landbouwsector is gebaad bij een duidelijk visie voor de langer termijn vanuit de overheid.”

“Boomkwekerijen zouden alleen toegestaan mogen worden op plekken met een lage archeologische verwachtingswaarde.”

“Als er in de toekomst een uitbreiding van fruitpercelen komt zal de waterbeschikbaarheid een afwegingspunt moeten zijn.”

“De industrialisatie binnen boomkwekerijen met gestorte bakken past niet op de oeverswallen.”

Natuurinclusieve landbouw

Natuurinclusieve landbouw wordt als een goed idee ervaren, maar volgens de deelnemers zal je de agrariërs hierbij moeten helpen. Ook moet breder worden gekeken dan weidevogels. Bovendien is een verdienmodel belangrijk, zodat het ook financieel uit kan.

Mutifunctionele zones

In meerdere workshops is gesproken over multifunctionele zones. Een deel van de deelnemers aan de workshops zag multifunctionele zones als een kans om andere functies of bijzonder woningen te realiseren. Andere deelnemers waren niet meteen overtuigd of het aanwijzen van bepaalde zones een goed idee is, omdat het dan lijkt of je direct beperkingen voor overige gebieden neerlegt. Men zag niet graag dat hierdoor kansen elders beperkter zouden worden.

Kwaliteit van het landschap en natuur

Vanuit bijna alle deelnemers werd aangegeven dat het idee om weidevogelgebieden uit te breiden bijna onmogelijk is voor agrarische bedrijven, omdat de waarde van de grond achteruit zal gaan. Als het financieel toch mogelijk wordt zetten verschillende deelnemers kanttekeningen bij het idee of er vol ingezet moet worden op weidevogels.

“Er liggen kansen om samen te werken met de recreatie sector, waar de fruitsector gebruikt kan worden voor marketing.”

“Onze gemeente en regio staat niet bekend om weidevogels, wel om de fruitteelt.”

Ecologische verbindingen

De meningen over het uitbreiden van weidevogelgebieden waren verdeeld. Een deel van de deelnemers was erg positief tegenover het idee om het weidevogelgebied te vergroten en het vervolgens te verbinden met andere gebieden, zoals de uiterwaarden van de Rijn en Lek. Agrariërs maken zich zorgen of dat geen beperkingen oplevert. De meeste deelnemers vinden dat ecologische verbindingen door kleine maatregelen kunnen worden gerealiseerd, b.v. via de randen van akkers, wegen en watergangen. De natuurkwaliteit van de verschillende uiterwaarden zou ook nog verbeterd kunnen worden door deze ook met elkaar te verbinden.

“Met agrariërs zou afgesproken kunnen worden om de laatste 4 meter van akkers niet te bemesten.”

“De doelen om aan de Kader Richtlijn Water te voldoen kunnen ook gebruikt worden als ecologische verbindingen.”

Energie opwekken

Vanuit de deelnemers werd aangegeven dat het zonde zal zijn om grond op te offeren voor zonnevelden, omdat grond al schaars is in Nederland. De focus zal eerst moeten liggen op daken, braak liggende gronden en parkeerplaatsen. Als de doelen dan nog niet gehaald zijn zouden landschappelijke zonnevelden een optie zijn. Over windturbines waren de meningen verdeeld, omdat het wel impact heeft op het landschap, maar minder ruimte in neemt.

“Als we meer in willen zetten op recreatie gekoppeld met het landschap zijn windturbines geen goede optie.”

Gezondheid

Gezondheid beschermen

Een deel van de stakeholders geeft aan dat er strengere milieunormen gehanteerd kunnen worden in de gemeente. Op deze manier kan de gezondheid voor veel inwoners verbeteren. Naast het verminderen van negatieve milieu-impacts geven de deelnemers aan dat de hittestress een probleem zal worden. Meer groen en water zal voor lagere temperaturen en verkoeling zorgen in het openbaar gebied.

“Woningen zouden niet meer in de buurt van provinciale wegen gebouwd moeten worden.”

“De schaduw op zgn. ‘pantoffelafstanden’, afstanden die voor ouderen te voet bereikbaar zijn tussen de woning en voorzieningen, verdient aandacht.”

“Bij nieuwe stedelijke ontwikkeling zal een groennorm gehanteerd moeten worden.”

Gezondheid bevorderen

Om de gezondheid van inwoners te bevorderen zijn er volgens de deelnemers meer mogelijkheden nodig om te sporten en bewegen in de openbare ruimte. Dit zal dan in een zo groen mogelijke omgeving moeten. Om ook de sociale gezondheid te bevorderen is het volgens de deelnemers belangrijk dat er een laagdrempelige deelname aan activiteiten is, zodat elke laag in de samenleving mee kan doen.

“Met een dorpsbudget kunnen mensen met een lage economische status gefinancierd worden om deel te nemen aan sportactiviteiten.”

“Er zouden meer rookvrije zones aangewezen kunnen worden, naast sportclubs ook gebieden rond scholen.”

Landschap

Komgronden

Volgens de deelnemers aan de workshop over het landschap is het voor de komgronden vooral belangrijk dat het een open gebied moet blijven, waar zo min mogelijk hoge begroeiing aanwezig is. Ook zou de landbouw extensiever kunnen worden, wat ten goede komt aan de biodiversiteit. De watergangen kunnen met natuurvriendelijke oevers ook volgens de deelnemers zorgen voor een betere biodiversiteit en klimaatrobuustheid.

“Om tot schrale graslanden te komen met meer bodemleven zal in de komgronden ingezet moeten worden op extensieve begrazing en gebruik van vaste mest.”

“Om de biodiversiteit in de komgebieden extra te versterken zal het bermbeheer gefaseerd uitgevoerd moeten worden.”

Linge

Volgens vele deelnemers bevat de boven-Linge nog veel potentie om een aantrekkelijker gebied te worden voor zowel recreatie als natuur. Langs en op de beneden-Linge zouden meer recreatieve routes gecreëerd kunnen worden, zodat de rivier beter ervaren kan worden.

Wonen en voorzieningen

Prioritering woningbouw

De meeste stakeholders konden zich goed vinden in het idee om woningbouwlocaties te prioriteren aan de hand van de kwaliteit van de woningbouwlocatie. Alleen hadden ze kanttekeningen of elk punt even zwaar moet gaan wegen.

“Nieuwe woningen moeten ook aansluiten op de sociale identiteit van een dorp.”

“Als ergens woningen voor bepaalde doelgroepen gebouwd worden is het belangrijk om te bekijken welke voorzieningen er in de buurt zijn.”

“De doelgroepen ouderen en jongeren zullen expliciet aandacht moeten krijgen in de woningbouwopgave.”

“Om woningbouw op bepaalde plekken rendabel te maken zou de kosten verdeeld kunnen worden van twee bouwlocaties en deels betaald met de winst van een goedkopere uitbreidingslocatie.”

Bijzondere woonvormen

De deelnemers vinden het een kansrijk idee om aan de randen van de kernen bijzondere woonvormen mogelijk te maken. Ze gaven specifiek mee dat het voor starters uit de kernen makkelijk gemaakt moet worden om zelf te bouwen en dan voornamelijk in de buurt van de grotere kernen. Dit soort woningbouwprojecten zullen volgens de deelnemers alleen door inwoners zelf gedaan moeten worden en niet door projectontwikkelaars.

Voorzieningen

Alle deelnemers denken dat voor elke kern een andere strategie nodig is om bepaalde voorzieningen in een kern te behouden. De strategie om voorzieningen te bundelen wordt voor alle kernen als een kansrijke strategie gezien, omdat op deze manier een locatie meerdere functies kan krijgen. Voor kleinere kernen vinden ze dit wel belangrijker. Per kern zal er maatwerk nodig zijn samen met de inwoners van een kern.

“Het samenvoegen van verengingen zal alleen moeten gebeuren als het noodzakelijk is, want zo kan een verengingscultuur verloren gaan.”

“Het verbinden van voorzieningen is voor grotere kernen een meer haalbare strategie.”

Centrum dorpen

De aanwezige deelnemers vonden het een goed idee om bovenlokale voorzieningen in een paar centrumdorpen te plaatsen. Ze vinden het niet realistisch dat elk dorp meerdere voorzieningen heeft. Er zal wel een goede bereikbaarheid moeten zijn naar de grotere centrumdorpen vanuit de kleine kernen, zodat ook minder mobiele inwoners er gebruik van kunnen maken.

“Met een goede spreiding van de centrumdorpen hebben alle kleinere dorpen grotere voorzieningen dichtbij.”

“Waar mogelijk zullen er afgeleide voorzieningen van de bovenlokale voorzieningen in de kleine kernen kunnen komen.”